

BORAVIŠNA PRISTOJBA

(NN broj 152/08 – 30/14):

nadzor obračuna i naplate

Zagreb, veljača 2015

Roman Laptoš

Vladimir Golub

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Zakonodavni okvir

▪ Materijalni zakoni:

- Zakon o boravišnoj pristojbi ("Narodne novine", broj 152/08., 59/09., 97/13., 158/13., 73/13. i 30/14.)
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti ("Narodne novine", broj 138/06., 152/08., 43/09., 50/12., 80/13 i 30/14.)

▪ Procesni (postupovni) zakoni:

- Opći porezni zakon ("Narodne novine", broj 147/08., 18/11., 78/12., 136/12. i 73/13.)
- Zakon o općem upravnom postupku ("Narodne novine", broj 47/09.)

▪ Ostali zakoni:

- Zakon o carinskoj službi ("Narodne novine", broj 68/13. i 30/14.)
- Prekršajni zakon ("Narodne novine", broj 107/07., 39/13 i 157/13.)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Zakonodavni okvir

▪ Podzakonski akti:

- Uredba o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2014. godinu ("Narodne novine", broj 97/13.)
- Pravilnik o razdobljima glavne sezone, predsezone, posezone i izvansezona u turističkim općinama i gradovima ("Narodne novine", broj 92/09., 146/13 i 35/14.)
- Pravilnik o kriterijima za razvrstavanje naselja u turističke razrede ("Narodne novine", broj 92/09.)
- Pravilnik o načinu naplate paušalnog iznosa boravišne pristojbe osoba koje pružaju usluge smještaja u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu ("Narodne novine", broj 92/09.)
- Pravilnik o načinu plaćanja paušalnog iznosa boravišne pristojbe za nautičare ("Narodne novine", broj 99/13.)
- Pravilnik o načinu vođenja popisa turista te o obliku i sadržaju obrasca prijave turističkoj zajednici ("Narodne novine", broj 113/11.)
- Pravilnik o kriterijima za uplatu i korištenje uplaćenih sredstava boravišne pristojbe na posebnom računu hrvatske turističke zajednice ("Narodne novine", broj 139/09. i 36/11.)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Definicija

▪ Opći porezni zakon

- Pristojba je *“drugo javno davanje čije je utvrđivanje i/ili naplata i/ili nadzor prema posebnim propisima u nadležnosti poreznog tijela”* (članak 2. stavak 3.)
- Pristojbe su novčana davanja koja se plaćaju za određenu činidbu ili za korištenje određenoga javnog dobra (članak 2. stavak 5.)

▪ Zakon o boravišnoj pristojbi

- Boravišna pristojba je prihod turističkih zajednica (članak 2. stavak 1.)
- Raspoređuje se u skladu sa *Zakonom o boravišnoj pristojbi* (članak 2. stavak 3.)
  - 65 % TZ-ima na čijim se područjima ostvaruje turistički promet
  - 10% turističkoj zajednici županije
  - 25% Hrvatskoj turističkoj zajednici
- Iznimke za TZ gradova i općina koje ostvaruju bruto prihod manji od 200.000,00 kn godišnje ili ako u općini ili gradu nije osnovana TZ (članak 20. stavak 4. i 5)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Obveznici plaćanja

- **Zakon o boravišnoj pristojbi (članak 3. stavak 1.):**
  - 1) osobe koje u turističkoj općini ili gradu u kojem nemaju prebivalište koriste uslugu smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost (“**turisti na kopnu**”)
    - plaćaju pristojbu **po svakom ostvarenom noćenju** i to osobi s kojom su ugovorile pružanje usluge smještaja (**članak 9. Zakona o boravišnoj pristojbi**)
  - 2) putnici koji koriste uslugu noćenja na plovnom objektu nautičkog turizma (charter, cruising) (“**charteraši**”)
    - plaćaju pristojbu **po svakom ostvarenom noćenju** i to osobi s kojom su ugovorile pružanje usluga na plovnom objektu (**članak 10. Zakona o boravišnoj pristojbi**)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Obveznici plaćanja

- **Zakon o boravišnoj pristojbi (članak 3. stavak 1.):**
  - 3) osobe koje pružaju usluge smještaja u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu (“iznajmljivači – paušalci”)
    - plaćaju **godišnji paušalni iznos** boravišne pristojbe za svaki krevet i smještajnu jedinicu u kampu koji se koriste za pružanje usluga smještaja sukladno propisima o pružanju usluga smještaja (**članak 11. stavak 1. Zakona o boravišnoj pristojbi**)
    - paušalni iznos se ne plaća na pomoćne krevete
    - osobe koje iznajmljuju dvije sobe ili jedan apartman do najviše četiri postelje, u naseljima, općinama i gradovima u kojima je prosječna godišnja popunjenost kapaciteta u privatnom smještaju manja od 40 dana, boravišnu pristojbu mogu naplatiti istodobno s naplatom pružene usluge noćenja ili mogu boravišnu pristojbu platiti u paušalnom iznosu (**članak 11. stavak 2. Zakona o boravišnoj pristojbi**)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Obveznici plaćanja

- **Zakon o boravišnoj pristojbi (članak 3. stavak 1.):**
  - 4) vlasnik kuće ili stana za odmor u turističkoj općini ili gradu, koji nije smještajni objekt u smislu Zakona o boravišnoj pristojbi, za sebe i sve osobe koje noće u toj kući ili stanu
    - plaćaju **po svakom ostvarenom noćenju** kada u kući ili stanu za odmor u turističkoj općini ili gradu izvan mjesta prebivališta borave u razdoblju glavne sezone (**članak 12. stavak 1. i 3. Zakona o boravišnoj pristojbi**)
    - vlasnik i članovi njegove obitelji plaćaju boravišnu pristojbu umanjenu za 70% ili u paušalnom iznosu (**članak 12. stavak 2. i 4. Zakona o boravišnoj pristojbi**), ali to se ne odnosi na strane državljane izvan država Europskog gospodarskog prostora (**članak 12. stavak 5. i 6. Zakona o boravišnoj pristojbi**)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Obveznici plaćanja

- **Zakon o boravišnoj pristojbi (članak 3. stavak 1.):**

5) vlasnik plovila koje nije plovni objekt nautičkog turizma u smislu Zakona o boravišnoj pristojbi, za sebe i sve osobe koje noće na tom plovilu u turističke svrhe (“nautičari”)

- boravišnu pristojbu plaća u paušalnom iznosu prije isplovljavanja plovila (članak 13. stavak 1. i članak 14. Zakona o boravišnoj pristojbi)
- paušalni iznos boravišne pristojbe nautičari mogu platiti za vremenska razdoblja od 8 dana, 15 dana, 30 dana, 90 dana i 1 godinu (Pravilnik o načinu plaćanja paušalnog iznosa boravišne pristojbe za nautičare, članak 3.)
- operativno-tehnički poslovi u svezi s plaćanjem obavljaju se u lučkoj kapetaniji

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Izuzeci od plaćanja

- **Zakon o boravišnoj pristojbi (članak 4.):**
  - 1) djeca do dvanaest godina starosti,
  - 2) osobe s invaliditetom od 70% i većim i jedan pratitelj,
  - 3) sudionici školskih paket aranžmana (paušalnih putovanja) odobrenih od strane školske ustanove,
  - 4) sezonski radnici,
  - 5) članovi uže obitelji stanovnika turističke općine ili grada (definirano čl. 8 zakona o boravišnoj pristojbi),
  - 6) putnici na putničkom brodu u međunarodnom pomorskom prometu kada se brod nalazi na vezu u luci,
  - 7) vlasnici kuće za odmor i članovi njegove obitelji, ako je kuća za odmor izvorna stara obiteljska kuća stečena nasljeđivanjem od ostavitelja koji je imao posljednje prebivalište u turističkoj općini ili gradu, kada noće u toj kući,
  - 8) osobe koje uslugu noćenja koriste u okviru ostvarivanja programa socijalne skrbi,
  - 9) studenti i đaci koji nemaju prebivalište u općini ili gradu u kojem se školuju.
- pravo na izuzeće se dokazuju ispravama, ugovorom o radu, potvrdama i sl. (članak 6. Zakona o boravišnoj pristojbi)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Umanjenja plaćanja 50 %

- **Zakon o boravišnoj pristojbi (članak 5.):**
  - 1) osobe od navršenih 12 do 18 godina starosti,
  - 2) osobe do 29 godina starosti, koje su članovi međunarodnih omladinskih organizacija, kada koriste usluge noćenja u omladinskim objektima za smještaj koji su uključeni u međunarodnu mrežu omladinskih objekata za smještaj IYHF.
- pravo na umanjenja se dokazuju ispravama, potvrđama i sl. (članak 6. Zakona o boravišnoj pristojbi)
- nautičari (osim djece i osoba s invaliditetom) nemaju pravo na izuzeća i umanjenje boravišne pristojbe (članak 7. Zakona o boravišnoj pristojbi)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Visina

- ovisi o (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 15.**)
  - **za objekte na kopnu** (apartmani, sobe, kampovi...)
    - **turističkom razredu** u koje je razvrstano naselje u kojem se ostvaruje noćenje
      - kvantitativni i kvalitativni kriteriji razrađeni Pravilnikom o kriterijima za razvrstavanje naselja u turističke razrede
    - **razdoblju sezone**
      - utvrđena [Pravilnikom o razdobljima glavne sezone, predsezone, posezone i izvansezone u turističkim općinama i gradovima](#)
  - **za plovila**
    - dužini plovila
    - trajanju boravka osoba na plovilu
- određuje se Uredbom o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za slijedeću godinu

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Visina u 2015. godini

- određena prema kategorijama:
  - za "turiste na kopnu" i "charteraše" ([Uredba o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2014. godinu, članak 1.](#))
  - za iznajmljivače u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu ("paušalci") ([Uredba o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2015. godinu, članak 2.](#))
    - iznos od 300,00 kuna po krevetu i kamp jedinici, ovisi o koeficijentu razreda turističkog mjesta
  - za vlasnike kuće ili stana za odmor ako plaća u paušalnom iznosu ([Uredba o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2015. godinu, članak 3.](#))
  - za vlasnike ili korisnike plovila za sebe i za sve osobe koje noće na tom plovilu ("nautičari") ([Uredba o utvrđivanju visine boravišne pristojbe za 2015. godinu, članak 5.](#))

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Naplata

- za “turiste na kopnu” i “charteraše” (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 17. stavak 1. i 2.**):
  - istodobno s naplatom usluge
  - iznos naplaćene pristojbe (ili oslobođenja, odnosno umanjenja) navodi se na računu
- iznajmljivači u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 17. stavak 3.**):
  - ne moraju na računu iskazati iznos boravišne pristojbe

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Rokovi uplate

- osobe koje pružaju usluge “turistima na kopnu” i “charterašima” (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 18. stavak 1. i 2.**):
  - svakog 1. i 15. u mjesecu za sva noćenja u prethodnom razdoblju
  - iznimno, kad se naplatu boravišne pristojbe obavlja s naplatom usluge pružene na temelju ugovora s putničkom agencijom, iznos boravišne pristojbe uplaćuje se tri dana nakon naplate računa za pruženu uslugu, a najkasnije u roku od šezdeset dana od posljednjeg dana boravka osobe
- iznajmljivači u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu (“paušalci”) (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 18. stavak 3.**):
  - u tri jednaka obroka (na temelju uplatnica TZ-a), s time da prvi obrok dospijeva 31. srpnja, drugi 31. kolovoza, a treći 30. rujna tekuće godine

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Rokovi uplate

- vlasnik kuće ili stana za odmor
  - ako plaća paušalni iznos boravišne pristojbe:
    - najkasnije do 15. srpnja tekuće godine (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 18. stavak 4.**)
  - ako plaća boravišnu pristojbu po ostvarenom noćenju:
    - zadnjeg dana boravka u turističkoj općini ili gradu (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 18. stavak 5.**)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Prijava i odjava turista

- osobe koje pružaju usluge “turistima na kopnu” i “charterašima”
  - u roku od 24 sata po dolasku (Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 21. stavak 1.)
- iznajmljivači u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu (“paušalci”)
  - u roku od 24 sata po dolasku (Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 21. stavak 2.)
- vlasnik kuće ili stana za odmor
  - u roku od 24 sata po dolasku (Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 21. stavak 1.)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Nadzor

- Carinska uprava je nadležna za inspekcijski nadzor nad **(Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 22. stavak 1.):**
  - obračunom, naplatom i uplatom boravišne pristojbe
  - prijavom i odjavom turista
- Osobama koje u roku ne uplate boravišnu pristojbu Carinska uprava će:
  - rješenjem naložiti uplatu **(Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 22. stavak 2.)**
  - obračunati zatezne kamate na zakašnjela plaćanja **(Opći porezni zakon, članak 116.)**
  - podnijeti optužni prijedlog nadležnom Prekršajnom sudu

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Dodatne napomene

- nadzor u djelatnosti turizma i ugostiteljstva
  - neregistrirane djelatnosti: **Carinska uprava**
  - zakonitost obavljanja registrirane djelatnosti: **Turistička inspekcija**
- boravak više od 15 osoba koje nisu članovi uže obitelji, u stanovima, apartmanima i kućama za odmor, u turističkim mjestima kojima je posebnim propisom razdobljem glavne sezone obuhvaćeno razdoblje od 15. lipnja do 15. rujna, u tom razdoblju smatra se pružanjem ugostiteljskih usluga u domaćinstvu (**Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, članak 32.**)
- državljani EU ne predstavljaju strance u smislu Zakona o strancima
  - ne podliježu obvezi prijave MUP-u

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Metodologija nadzora

- provjera evidencija turističkih zajednica
  - popisi turista (Pravilnik o načinu vođenja popisa turista te o obliku i sadržaju obrasca prijave turističkoj zajednici)
- fizički nadzor nad objektima
  - kontrola popunjenosti i boravka
  - za vrijeme turističke sezone
- inspekcijski nadzor putem poslovnih knjiga i evidencija
  - pogodna metoda za velike sustave
  - provjera ispravnosti obračuna boravišne pristojbe prema kategorijama gostiju
  - nadzor izvan turističke sezone

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Primjena carinskih ovlasti

- 1) prikupljanje, procjena, evidentiranje, obrada i korištenje podataka i obavijesti,
- 2) pregled dokumentacije te provjere vjerodostojnosti i istinitosti isprava,
- 3) provjera istovjetnosti osoba,
- 4) provjera statusa i svojstva robe,
- 5) pozivanje,
- 6) davanje upozorenja i naredbi,
- 7) privremeno ograničenje slobode kretanja,
- 8) pregled osoba,
- 9) pregled robe,
- 10) praćenje, zaustavljanje, pregled i pretraga prometnih sredstava,
- 11) ulazak, pregled i pretraga poslovnih prostorija, prostora i objekata,
- 12) privremeno oduzimanje robe i isprava,
- 13) uporaba sredstava prisile.

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Prekršaji

- **pravna ili fizička osoba** čini prekršaj ako:
  - na propisani račun pravna ili fizička osoba ne uplati boravišnu pristojbu svakog 1. i 15. u mjesecu za sva noćenja ostvarena u tom razdoblju ili ako sredstva boravišne pristojbe ne uplati u roku od tri dana nakon naplate računa, a najkasnije u roku od šezdeset dana po pruženoj usluzi (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 24.**)
  - u svakom pojedinačnom slučaju ne naplati boravišnu pristojbu istodobno s naplatom usluge noćenja u smještajnom objektu, odnosno na plovnom objektu nautičkog turizma (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 25. stavak 1. točka 1.**)
  - iznos boravišne pristojbe posebno ne označi na računu (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 25. stavak 1. točka 2.**)
  - naplati boravišnu pristojbu u iznosu drugačijem od propisanog (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 25. stavak 1. točka 3.**)
  - ne prijavi ili ne odjavi boravak osobe koja koristi uslugu noćenja u smještajnom objektu (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 25. stavak 1. točka 4.**)
- **osoba u domaćinstvu** čini prekršaj ako:
  - ne uplati godišnji paušalni iznos boravišne pristojbe u propisanim rokovima (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 26. stavak 1. točka 1.**)
  - ne prijavi ili ne odjavi boravak osobe kojoj pruža usluge smještaja u domaćinstvu ili seljačkom domaćinstvu (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 26. stavak 1. točka 2.**)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Prekršaji

- **vlasnik kuće ili stana** čini prekršaj ako:
  - ne uplati paušalni iznos boravišne pristojbe do 15. srpnja tekuće godine ili ne uplati boravišnu pristojbu po svakom ostvarenom noćenju za sebe i osobe koje borave u kući ili stanu zadnjeg dana boravka u turističkoj općini ili gradu (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 27. stavak 1. točka 1.**)
  - propusti prijaviti ili odjaviti boravak osoba (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 27. stavak 1. točka 2.**)
- **nautičar** čini prekršaj ako
  - prije isplovljavanja nije uplatio boravišnu pristojbu turističkoj zajednici (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 28. stavak 1.**)
- **turistička zajednica** čini prekršaj ako:
  - prvi sljedeći radni dan ne uplati neposredno uplaćena sredstva boravišne pristojbe na propisani račun (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 31. stavak 1. točka 1.**)
  - ne vodi popis osoba koje se prijavljuju turističkoj zajednici (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članak 31. stavak 1. točka 2.**)

BORAVIŠNA PRISTOJBA:

Naplata kazne na mjestu počinjenja prekršaja

- za prekršaje iz članka 24., 25., 26., 27. i 28. nadležni inspektor Ministarstva financija može na mjestu izvršenja prekršaja naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 1.000,00 kuna (**Zakon o boravišnoj pristojbi, članci 24., 25., 26., 27. i 28.**)
- uvjeti za naplatu novčane kazna na mjestu počinjenja prekršaja (**Prekršajni zakon, članak 245. stavak 1.**)
  - novčana se kazna može naplatiti na mjestu počinjenja prekršaja u visini polovice propisanog minimuma ili polovice točno određenog iznosa novčane kazne propisane propisom o prekršaju za prekršaj za koji je kao kazna propisana samo novčana kazna do 2.000,00 kuna za fizičku i odgovornu osobu u pravnoj osobi, do 5.000,00 kuna za okrivljenika fizičku osobu obrtnika i fizičku osobu koja se bavi drugom samostalnom djelatnošću i do 15.000,00 kuna za pravnu osobu i s njom izjednačene subjekte
- **NEPRIMJENJIVO po Zakonu o boravišnoj pristojbi**

HVALA NA PAŽNJI!

PITANJA I ODGOVORI???

Roman Laptoš – 042 234218

Vladimir Golub – 01 6511 956

